

Till

Högsta domstolen

ANSÖKAN OM RESNING

SÖKANDE

Fabian Sköldhamn, 861103-5018

Boulevarden 22

183 74 Täby

MOTPART

Statsåklagare

Daniel Suneson

City åklagarkammare i Stockholm

Box 70296

107 22 Stockholm

SAKEN

Olaga förförljelse: nu fråga om resning till fördel för den tilltalade enligt 58 kap. 2 § pkt 1 och 6 rättegångsbalken.

LAGAKRAFTVUNNEN DOM

Svea hovrätts dom i mål B 12787-25

YRKANDE

1. Undertecknad yrkar att Högsta domstolen skall bevilja resning i målet och ogilla åtalet gällande olaga förföljelse i sin helhet.

GRUNDER

2. De påstådda gärningarna enligt åtalpunkt A, B, C, D, F, G, H, I, J och K uppfyller inte brottsrekvisitet, vilket innebär att rättstillämpning som ligger till grund för domen strider mot lag. Därutöver har åtalpunkt A, B, F, G dubbelbesträffats i strid mot dubbelbestraffningsförbudet.

3. Underinstanserna har gjort en felaktig bevisvärdering gällande åtalpunkt E.

4. Underinstanserna har förbisett avgörande bevisning som haft inverkan på målets utgång.

5. Rättstillämpning strider mot lag gällande häktning.

6. Rättstillämpning strider mot lag gällande straffvärdet och förverkandet av villkorligt medgivna friheten avseende ett annat straff.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Felaktig rättstillämpning

7. Resning enligt 58 kap. 2 § pkt 5 i rättegångsbalken förutsätter att en uppenbart lagstridig rättstillämpning ligger till grund för domen. Resning ska beviljas när rättstillämpningen som ligger till grund för domen strider mot lag (se NJA 2010 s. 577). Med rättstillämpningen avses handläggningen av rättsfrågor och det krävs att rättstillämpningen det gäller skall stå i ett direkt samband till domstolens avgörande. Att rättstillämpningen skall vara uppenbart lagstridig innebär att rättsfrågan i och för sig inte får vara svårbedömd eller oklar. Uppenbarhetsrekvisitet är dock inte något beviskrav.

8. När det gäller resningsinstitutets förhållande till Europakonventionen anses gälla att en av Europadomstolens fastslagen kränkning av de grundläggande fri- och rättigheterna i ett specifikt fall, där den nationella domen vunnit laga kraft, utgör en sådan ny omständighet som kan leda till resning enligt 58 kap. 2 § pkt 4 i rättegångsbalken i just det fallet (P. Fitger Rättegångsbalken 4, sid 58:18). Samtidigt kan en av Europadomstolens fastslagen rättsgrundsats anses likställd med svensk lag och en hanläggning av rättsfrågan i strid mot den rättsgrundsatsen kan bedömas som uppenbar lagstridig (P. Fitger Rättegångsbalken 4, sid 58:25).

SKÄL FÖR RESNING

Felaktig rättstillämpning ofredanden

9. De påstådda gärningarna enligt åtalpunkt A, B, F, G och J består i att undertecknad dels påstås ha sökt upp målsägande på allmänna platser och dels efter detta omnämnt målsägande vid enstaka tillfällen i sociala medier, vilket har straffats som ett ofredande.

Högsta domstolen har i NJA 2000 s.661 slagit fast att det inte är ett ofredande att söka upp någon på allmän plats och i samband med detta ta kontakt genom att framföra meddelanden/yttranden.

Ofredande "annat hänsynslöst agerande"

För att ett annat hänsynslöst agerande ska utgöra ett ofredande ska det enligt förarbetena (prop. 2016/17:222) handla om att störa någon med ljud, spotta på någon, stenkastning, skottlossning, ovälkommet krama någon, smeka en kvinna på ländryggen etc.

För att enstaka yttranden ska kunna utgöra ett ofredande som avser "annat hänsynslöst agerande" krävs bl.a. att innehållet avser falska dödsbud eller yttranden som ligger nära hot (prop. 2016/17:222 s. 99).

Ofredande ”störande kontakter”

För att kontakter ska utgöra ett ofredande (störande kontakter) framgår av förarbetena att direkta kontakter kan vara störande på grund av sitt antal eller på grund av när och hur de sker. Om det är fråga om nedsättande eller kränkande budskap kan ett mindre antal kontakter eller meddelanden utgöra ett ofredande, jämfört med till innehållet harmlösa eller innehållslösa kontakter. Straffbestämmelsen är emellertid inte avsedd att träffa gärningar som är ovälkomna, otrevliga eller obehagliga men som den enskilde rimligen bör tåla (jfr a. prop. s. 59).

Rekvisitet ”störande kontakter” implicerar genom sin pluralform i straffbudet att ansvar för ett fall av ofredande förutsätter flera ”störande” kontakter i en grad som ligger över gärningar som är ovälkomna, otrevliga eller obehagliga.

I NJA 2020 s. 216 bedömdes 1989 st sms med kränkande och nedsättande innehåll som *ett fall* av ofredande och 192 sms med kränkande och nedsättande innehåll som ett annat *enstaka fall* av ofredande.

I RH 2004:48 bedömdes 25 samtal per dygn i 4 månader som *ett fall* av ofredande. Ofredande ”störande kontakter” handlar således om en terror av kontakter i den omfattning som bedömts i nyligen angivna rättsfall och inte ett fåtal.

För straffansvar krävs vidare att gärningen är ägnad att kränka den utsattes frid på ett kännbart sätt (4 kap. 7 § BrB), vilket bör förstås på så vis att kontakterna ska ha en viss magnitud under en inte alltför kort tidsperiod som medför att någon distraheras i en så pass allvarlig grad att en fridskränkning uppstår.

Sammantaget uppfyller 2-3 kontakter, som åtalspunkt A, B, G, F och J handlar om, inte rekvisitet för varken ofredande störande kontakter eller ofredande annat hänsynslöst agerande, vilket innebär att undertecknad dömts i strid mot legalitetsprincipen och en kränkning av artikel 7 har därför skett.

a) Gällande åtalspunkt B och G har målsägande dessutom enligt dennes förhör ej varit

på platsen aktuellt tillfälle, vilket krävs för straffansvar, eftersom den utsatte måste ha "uppfattat angreppet" (se NJA 2008 s. 946), vilket innebär att brottsrekvisitet gällande dessa åtalpunkter ej är uppfyllt även av denna anledning.

b) En gärning kan emellertid inte dömas som flera av dessa (d.v.s. t.ex. hänynslöst agerande och störande kontakter), vilket skett i detta fall. Detta innebär att undertecknad dömts i strid mot dubbelbestraffningsförbudet (se artikel 4.1 protokoll 7 EKMR).

11. Åtalpunkt k handlar om 68 meddelanden mellan perioden 18 februari 2025 – 8 maj 2025 och har av underinstanserna till antalet bedömts som "störande kontakter", men antalet, frekvensen och tidsperioden uppfyller inte rekvisitet "störande kontakter" som enligt praxis handlar om "telefonterror".

Rekvisitet "störande kontakter" implicerar genom sin pluralform i straffbudet att ansvar för ett fall av ofredande förutsätter flera "störande" kontakter i en grad som ligger över gärningar som är ovälkomna, otrevliga eller obehagliga.

I NJA 2020 s. 216 bedömdes 1989 st sms med kränkande och nedsättande innehåll som *ett fall* av ofredande och 192 sms med kränkande och nedsättande innehåll som ett annat *enstaka fall* av ofredande.

I RH 2004:48 bedömdes 25 samtal per dygn i 4 månader som *ett fall* av ofredande. Ofredande "störande kontakter" handlar således om en terror av kontakter i den omfattning som bedömts i nyligen angivna rättsfall och inte ett fåtal.

För straffansvar krävs vidare att gärningen är ägnad att kränka den utsattes frid på ett kännbart sätt (4 kap. 7 § BrB), vilket bör förstås på så vis att kontakterna ska ha en viss magnitud under en inte alltför kort tidsperiod som medför att någon distraheras i en så pass allvarlig grad att en fridskränkning uppstår. I Detta fall är målsägande sedan 15 år tillbaka en offentlig person med offentliga konton i sociala medier där denne mottar tusentals meddelanden i veckan från allmänheten, varför denne bör anses ha en mental

beredskap att motta ett större antal meddelanden utan att dennes frid ska riskera att kränkas på ett kännbart sätt genom ett aktivt val av detta yrke.

Felaktig rättstillämpning – sexuellt ofredande

12. Åtalspunkt c handlar om ett enskilda meddelande till vuxen person med påstått sexuellt kränkande innehåll. Av förarbetena framgår emellertid att enskilda meddelanden till vuxen med sexuellt kränkande innehåll ej kan kriminaliseras som ett sexuellt ofredande (se prop. 2004/05:45 och NJA 1997 s. 359). Brottsskicket är således ej uppfyllt även gällande dessa punkter och rättstillämpning som ligger till grund för domen strider mot lag.

Felaktig rättstillämpning – olaga hot

13. Åtalspunkt D avser en musikvideo som påstås ha skickats till målsägande, men som varken uttrycker något hot, namn och målsägande har enligt dennes förhör angett att hon uppfattat videon som ”konstig”. För att skicket gällande olaga hot ska vara uppfyllt krävs att den hotade tagit hotet på allvar samt varit rädd att hotet ska förverkligas (se högsta domstolens mål B 406-24 p.9). Detta innebär att videon inte uppfyller brottsskicket.

Felaktig bevisvärdering

14. Åtalspunkt E handlar om ett enskilda meddelande med ett hot om att sparka in målsägandes dörr. Meddelandet kommer från ett snapchatkonto med namnet ”Bingo” som är kopplat till 1505 brukare. Det kan således inte vara ställt utom allt rimligt tvivel vem som skickat meddelandet, varför en felaktig bevisvärdering skett.

15. Det saknas teknisk bevisning som kan koppla undertecknad till de konton och meddelanden som omfattas av åtalspunkt A, B, C, F, G, H, I och K. Underinstanserna har dömt undertecknad helt baserat på målsägandes ord som inte fått stöd av någon bevisning. Detta innebär att underinstanserna dömt undertecknad trots att det saknats

kvalificerad bevisning och det har således skett en felaktig bevisvärdering.

Sammantaget torde detta var ett sådant brott eller tjänsteförseelse som enligt 58 kap. 2 § pkt 1 rättegångsbalken ger skäl till att bevilja en resningsansökan.

Förbiseende av avgörande bevisning

16. Underinstanserna har förbisett följande bevisning som haft inverkan på målets utgång.

a) PM från övervakningsfilmer och skriftlig vittnesutsaga från säkerhetschefen på Grand hotell som tydligt bevisar att undertecknad ej agerat på det sätt som påstås enligt åtalspunkt F

b) PM från övervakningskamera som visar att undertecknad ej agerat på det sätt som påstås enligt åtalspunkt J

c) IP-adress kopplingar i förundersökningsprotokollet till Instagram och Snapchat konton som bevisar att inget meddelande som omfattas av åtalet kopplats till undertecknads IP-adress

d) Information från Snapchat och Instagram support som visar att någon som blivit blockerad ej kan skapa nya konton och kontakt samma person igen, vilket bevisade att undertecknad omöjligen (tekniskt) hade kunnat stå bakom samtliga konton och meddelanden som omfattas av åtalet.

Sammantaget torde detta var ett sådant brott eller tjänsteförseelse som enligt 58 kap. 2 § pkt 1 rättegångsbalken ger skäl till att bevilja en resningsansökan.

Rättstillämpning strider mot lag – häktning

17. Av praxis från Europadomstolen framgår att häktning endast får ske gällande det häktningsgrundande brottet någon häktats för inledningsvis samt att förverkandet av den villkorligt medgivna friheten ej är häktningsgrundande, eftersom det är en del av ett

fängelsestraff och ej ett sådant brott enligt brottsbalken där någon av häktningsskälerna kan appliceras.

Vid en strikt tillämpning av 24 kap. 1 § RB gäller mot ovanstående bakgrund att recidivhäktning i princip kan ske så länge det brott som recidivfaran avser (och som således ska förhindras) också är häktningsgrundande. Vid sidan om denna bestämmelse uppställs emellertid krav i artikel 5 EKMR, bl.a. på att varje frihetsberövande måste vara nödvändigt och proportionerligt.

Europadomstolen har (i stor kammare) tydligt angett att ett frihetsberövande enligt artikel 5.1 c andra ledet EKMR (dvs. brottspreventiva frihetsberövanden), för att vara proportionerligt och därmed tillåtet måste syfta till att förhindra ett konkret och specifikt brott av sådan allvarlig art att det finns fara för liv och lem eller betydande materiell skada.

In order to be proportionate to such a serious measure as deprivation of liberty, the concrete and specific “offence” referred to under the second limb of Article 5 § 1 (c) must also be of a serious nature, entailing danger to life and limb or significant material damage [fetstil här] (S., V. & A. mot Danmark, nr 35553/12, 36678/12 & 36711/12, dom den 2018-10-22, p. 161).

Med hänvisning bl.a. till detta rättsfall har det i doktrinen konstaterats att det står ”tämligen klart att de svenska reglerna om recidivfara inte uppfyller de höga krav som enligt andra ledet av artikel 5 p. 1 c) EKMR måste uppfyllas för att det ska vara tillåtet att frihetsberöva någon för att förhindra denne att begå ett brott” (Cansu m.fl., Häktning, JUNO version 1, s. 119).

Rättstillämpning strider mot lag – straffvärde

18. Olaga förföljelse är inget artbrott, varför straffvärdet ska grunda sig i underbrottens straffvärde och med hänsyn till aspirationsprincipen (se prop. 2010/11:45).

I detta fall har undertecknad dömts för 11 fall av bötesbrott. Bötesbrott omvandlat till fängelse har i praxis slagits fast till 14 dagar. Detta innebär att 11 bötesbrott omvandlat till fängelse blir 154 dagar och med beaktande av aspirationsprincipen där första brottet ska dömas fullt, det andra med 50%, det tredje 25 % och resterande ska hamna på o straffvärde. Därtill ska det beaktas att undertecknad dömdes till 2 månaders fängelse i Stockholms tingsrätts mål B 756-25 och brottet i detta mål är nyupptäckt i förhållande till brottet som avser B 756-25, varför avdrag ska göras enligt 34 kap. brottsbalken.

Detta innebär att straffet borde hamnat på 2 månaders fängelse.

Högsta domstolen har i NJA 2020 s. 216 anförts att Olaga förföljelse utgör ett brott som består av flera gärningar som alla i och för sig kunde ha utgjort enskilda brott. Om dessa brott hade bedömts vart och ett för sig skulle det ha varit fråga om flerfaldig brottslighet. Vid bestämning av ett gemensamt straff för sådan brottslighet brukar bedömningen av straffvärdet ske genom att det allvarligaste brottet bildar utgångspunkt och det sedan till detta straffvärde läggs en efter hand minskande del av straffvärdet för vart och ett av de övriga brotten efter brottens allvar.

I förarbetena till regleringen om olaga förföljelse nämns inget om att brottet ska anses vara av sådant slag att det finns en presumtion för fängelse som påföljd. HD har inte heller gjort några uttalanden med en sådan innebörd (jfr ”Den månadslånga övervakningen” NJA 2013 s. 1227).

Vid bedömning av om en eller flera av gärningarna ska påverka valet av påföljd ska

därför hänsyn tas till om någon eller några av de ingående gärningarna är brott av sådan art som i sig utgör skäl för fängelse. Är exempelvis en misshandelsgärning som ingår i den olaga förföljelsen sådan att ett fängelsestraff skulle ha dömts ut, innebär konstruktionen av den olaga förföljelsen att ett fängelsestraff ska dömas ut för det sammanhållna brottet även om straffvärdet för det understiger ett år

I NJA 2013 s. 1227 stannade straffet vid böter för 7 fall av överträdelse av kontaktförbud och 2 fall av olaga hot.

I Svea hovrätts dom den 5 oktober 2022 i mål B 6981-21 dömdes en man för olaga förföljelse samt försök till utpressning och hovrätten bedömde att straffvärdet motsvarade fyra månaders fängelse. Påföljden stannade vid villkorlig dom och böter. Den olaga förföljelsen bestod i att den tilltalade under knappt 7 månaders tid hade gjort sig skyldig till upprepade fall av olaga hot, upprepade fall av sexuellt ofredande och upprepade fall av ofredanden.

I Svea hovrätts dom av den 27 november 2023 i mål B 8782-23 där en man dömdes för olaga förföljelse och straffvärdet bedömdes motsvara 3 månaders fängelse. Den olaga förföljelsen bestod i att mannen, under en tremånadersperiod, hade gjort sig skyldig till ett fall av olaga hot, ett fall av ofredande (i form av en stor mängd meddelanden över tid), två fall av sexuellt ofredande och ett fall av överträdelse av kontaktförbud. Vid bedömningen av straffvärdet utgjorde det förhållande att mannen tidigare dömts till grov fridskränkning, av samma målsägande, en försvårande omständighet.

I Svea hovrätt mål B 12753-24 dömdes en man för olaga förföljelse samt olaga hot. Den olaga förföljelsen bestod i flera fall av ofredande, ett fall av olaga hot, samt ett fall av överträdelse av kontaktförbud. Straffvärdet bedömdes motsvara fyra månaders fängelse och påföljden bestämdes till villkorlig dom och dagsböter.

Rättstillämpning strider mot lag – förverkande av den villkorligt medgivna friheten

Som särskilda skäl för att inte förverka eller för att förverka endast en del av villkorligt medgiven frihet får rätten enligt andra stycket i 5 § beakta (1) om den nya brottsligheten i förhållande till den tidigare är av lindrig beskaffenhet, (2) om lång tid har förflutit mellan brotten eller (3) om ett förverkande annars skulle framstå som oskäligt.

Vid bedömningen av brottslighetens svårhet (jfr 34 kap. 5 § andra stycket 1) ska det inte endast göras en jämförelse mellan den nya brottsliga heten och den tidigare. Det är också av betydelse om den nya brottsligheten i sig är av allvarlig eller lindrig beskaffenhet. När den nya brottsligheten är allvarlig ska förverkande normalt ske, även om brottsligheten vid en ren jämförelse är lindrigare än den tidigare. (Jfr a. prop. s. 138 och 203 samt ”Återfallsförverkande vid mildrad påföljdspraxis” NJA 2015 s. 1129 I p. 7.)

I detta fall gällde förverkandet av den medgivna villkorliga friheten ett tidigare straff om 15 månaders fängelse, varför brottet med ett straffvärde om 5 månaders fängelse i detta mål bör anses vara av lindrig beskaffenhet och ett förverkande torde därför stå som oskäligt.

I högsta domstolens mål B 27-21 hade en man som tidigare dömts till 2 års fängelse begått nytt brott under prövotiden och dömdes till 4 månaders fängelse. Högsta domstolen ansåg i det fallet att det nya brottet var av lindrig beskaffenhet, varför endast 1 månad förverkades.

2026-01-09

Fabian Sköldhamn